

tutionelle Liv laa hos det, at det var det, der ſkulde beſtemme den Retning, hvori vor Udvikling ſkulde gaa, da maa jo Enhver ſige ſig ſelv, at da vilde det til ſin Tid værende Overhuſ være i Miſforſtaaelſe med ſin Opgave, og da vilde det være aldeles nødvendingt at bringe det til den rette Forſtaaelſe. Dertil kan det ærede Miniſterium ikke hjælpe efter den Erklæring, vi have hørt oplæſt i Dag. Vi have endvidere hørt det Spørgſmaal, om det ikke vilde have nogen Indflydſe paa Kongens grundlovmæſſige Stilling. Enhver, der læſer Grundloven, vil ſige: Nei, Enhver, der læſer Grundloven, vil ſige, at førſt da vil Hans Majeſtæt faae den ophøiede Stilling, ſom tilkommer en konſtitutionel Konge, at være fri for at berøre Partiernes og paa den anden Side være forviſſet om hele Folkets forpægede Hengivenhed og Tillid. Det er farligt med Hensyn til det gamle System — jeg tror, jeg er berettiget til her at udtale det —, at det gamle System's Tilhængere, viſtnok imod deres Villie, ſkadede Kongens Stilling, idet de fynes i Tide og i Utide at benytte ſig af Kongens Navn til Reſolutioner og Sligt, ja endog til at blande det ind i Forhandlingerne her, hvor man har ſagt, at man ikke handlede Loyalt, naar man efter ſin Overbeviſning ſeemte mod Forſlag, der vare fremlagte her. Det er bevægede Tider, man lever i; der er ingen Throne, der ſtøttes alene ved Enkelte blandt Befolkningen; for enhver Throne gjælder det om at have et ſaa faſt Grundlag og et ſaa faſt Støttepunkt ſom muligt, og det er det hele Folks Kjerlighed, paa hvilken Thronen ſkal ſtaa. Det Andet kan let — der er Strømninger, ſom heller ikke ere fremmede for vor Befolkning — føre Mlemper med ſig — jeg ſiger paa ingen Maade ad ulovlig Vej — for en ſund og harmoniſk Udvikling, Mlemper, ſom det gamle System's Tilhængere ikke tænke paa; det gamle System's ærede Tilhængere have ikke fornaaet ved deres Politik at holde Landet ſammen og bevare Friheden ubefaaet; kunne de nu heller ikke bevare den hos Folket nedarvede Kjerlighed og Troſkab til Landets Chef, ſaa, ſiger jeg, have de ikke gjort deres Sager ſærdels godt. Det er min fulde Overbeviſning, at naar Folket ſom i forudſe Dage træder i Forhold til ſin Konge, da vil Tillid avle Gjentillid, og at en Konge i et hvilketſomhelſt Land ikke kan gjøre noget Bedre end at slutte ſig til ſit Folk. Jeg tror, at de, der efter vor Anviſning ſtemme for Adreſſen, bør gjøre det Tilbud til Gjengjæld for den Forrentning, vi nære om Indførelſen af et nyt System, at ſom Løn ſkal hele Folket møde med ſin Tillid og Hengivenhed. Jeg tror, vi kunne gjøre det Tilbud. Det ærede Medlem, der indledede Forhandlingen i Dag (S. A. Hanſen), henviſte til Udtalelſer i et trykt Program fra en Del politiſke Mænd, hvori man udtalte ſin Tilſlutning til de Beſtræbelſer, der gif ud paa at fremme Folkfriheden i Norge og Sverig. Jeg tillader mig at optage dette Punkt. Det er Dem

beſkjendt, at Folkpartierne i Norge og Sverig befinde ſig under omtrent lige Vilkaar, ſom vi her. For en Menneſkealder tilbage begyndte en Slags ſtandinaviſk Rørelſe, navnlig blandt de Studerende, og denne har ganſke viſt baaret ſine Frugter, ikke ſaaledes at vi have faaet de Forhaabninger opfyldte, ſom man har troet at maatte være, og ſom man, forinden Ulykken indtraadte, har villet være hos Folket, men den officielle ſtandinaviſme har, ſaavidt jeg forſtaar, baaret den Frugt, at der nu beſtaar en gjensidig Forſikringsforening mellem et viſt politiſk Parti i de nordiſke Lande om at hævede Magten for ſig imod Folket. Derfor kan jeg ikke negte, at jeg er enig med det ærede Medlem, ſom indledede Forhandlingerne i Dag, deri, at vor Virkſomhed her nu vil finde Gjenſvang hos vore nordiſke Brødre, hos Folket, det store, almene Folk i Norge og Sverig, og det Skridt, vi her forſøge, vil ogſaa middelbart hjælpe dem. Maae vi engang at faae Folkfriheden anerkjendt i Virkeligheden i Norden, da vil den ſande ſtandinaviſme blive gjennemført, og da vil maatte ogſaa Signallerne kunne blive forandrede fra Syd af, ſaa at vi gjennem denne Vej kunne faae det Slesvig tilbage, ſom blev tabt ved det gamle System. Nu har jeg ganſke viſt nok hørt ſige, at det ſkulde være farligt at nævne Slesvigs Navn her, ja jeg kan nok tro, at det er kommet de Herreer lidt ilde an, at vi have nævnt det i Adreſſen, thi man hører jo ikke ſjælden fortælle, at, derſom det gamle System ikke bliver bevaret, faae vi ikke Slesvig tilbage. Jeg har nu aldrig ſet blot nogen Anvinding af Bøviſ for denne Paaſtand, og jeg vil ſnarere tro det Modſatte, thi det var unegtelig under det gamle System, vi tabte Slesvig. Man har ſagt, at dette Danmarks Livſpørgſmaal ſkulde vi kun tænke paa, og at vi ikke ſkulde tro, at Dette eller Sint indenfor for vore fire Vegge kunde have nogen Betydning for Slesvigs Gjenrehoerſe. Deri ere vi fuldſtændig i Modſætning til de ærede Medlemmer — om det for Dørigt menes, ſaaledes ſom det ſiges, og det ikke er blot et taktiſt Middel, der bruges for at afvende Opmærkſomheden fra den indre Udvikling. Vi tro, at jo hyggeligere og bedre vi kunne gjøre det i vort eget Hus, deſto hellere ville Slesvigerne tilbage, og jo bedre vi kunne løſe de bundne Kræfter til nyttig Virkſomhed her i Samfundet, deſto mere ville ogſaa de aandelige og nationale Baaend styrkes, ſom Gud ſke Lov endnu forbinde alle Danſke trods Statsgrændſen. Denne Grundtanke ſeavige vi ikke, men vi hævde den beſtemt imod den Lære, at vi bare ſkulle tie ſtille, ladende Andre raade, og blot vente, ſom det eneſte Fornødne, paa at Nordſlesvig kommer tilbage. Meget gif tabt, Sittet blev vundet. — Jeg ſkal ikke komme ind paa diſſe ſpecielle Betragtninger over de enkelte Lovarbejder, der iøvrigt paa en tilfredsſtillende Maade ere inoebegaede fra det ſamme Synſpunkt, hvorfra